

RYBAK POLSKI

D w u t y g o d n i k poświęcony popularyzowaniu rybactwa.

Organ oficjalny Wielkopolskiego Towarzystwa Rybackiego w Poznaniu - Wydziału Rybackiego Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie - Centralnego Towarzystwa Rybaków Lądowych Województwa Pomorskiego w Toruniu - Towarzystwa Rybackiego Wód Kujawsko-Kaliskich w Włocławku - Powiatowego Towarzystwa Rybackiego w Nowym Sączu - Powiatowego Towarzystwa Rybackiego w Gorlicach - Towarzystwa Rybackiego w Warszawie - Powiatowego Towarzystwa Rybackiego w Jasle i Powiatowego Towarzystwa Rybackiego w Trembowli.

Wydawany przy pomocy zasiłku Min. Roln. i Dóbr Państw.

— Wychodzi 15-go i ostatniego każdego miesiąca —

Redaktor: Prof. Dr. Edward Schechtel

Adres red. i administracji: Poznań, ul. Mickiewicza 33 — Godziny biurowe codziennie od 9-13 z wyjątkiem niedziel i świąt. — Redaktor przyjmuje we wtorek, środę i czwartek od 12-13. — Telefon nr. 62-43, 63-84, 63-85, 64-42. — P. K. O. w Poznaniu nr. 206454

A b o n a m e n t, tylko roczny, wynoszący 16 zł. można zamawiać przez każdy urząd pocztowy lub przez listonosza. Wpłatę uskuteczniać można kwartalnie po 4 zł.

Ogłoszenia: Cała strona 40 zł, $\frac{1}{2}$ str. 25 zł, $\frac{1}{4}$ str. 15 zł, $\frac{1}{8}$ str. 10 zł, $\frac{1}{16}$ str. 5 zł. Za tekstem i na ostatniej stronie o 50% drożej. Należność płatna z góry przy zamówieniu. Przy powtarzaniu ulgi według umowy. Urzędy i instytucje państwowe uzyskują 10% zniżkę. Zamówienia do poszczególnych numerów nadsyłać należy najdalej do 10-go i 25-go każdego miesiąca.

TREŚĆ NUMERU: Prof. Dr. E. Schechtel: „Nowoczesna gospodarka jeziorna” — A. H.: „Z wybrzeża morskiego” — K. Uhma: „Z wędką na Czeremoszu” — Rozmaitości — Ogłoszenia.

Prof. Dr. Edward Schechtel.

NOWOCZESNA GOSPODARKA JEZIORNA (C. d.).

Sandacz rośnie przy dobrym pożywieniu bardzo szybko i może osiągnąć po roku $\frac{1}{2}$ kg, po 2 latach 1 kg. W trzecim roku jest już dojrzały. Samiec dojrzewa, jak zwykle u ryb, prędzej. Badałem sandacza samca pochodzącego z Wisły, długości 33,5 cm, wagi 350 gramów, złowionego 26. II., który był zupełnie dojrzałym; w mleczku oglądanym pod mikroskopem, obserwowałem nader żywy ruch plemników. Narybek sandacza hodowany w stawach osiąga w pierwszym sezonie zwykle 12—15 cm długości. Sandacze zjawiające się na targu mają najczęściej $\frac{1}{2}$ m długości i około $1\frac{1}{2}$ kg wagi; czasami, choć bardzo rzadko, dochodzą sandacze do 15 kg i długością przekraczają 1 m. W nr. 9 „Rybaka Polskiego” z 15 maja 1925, strona 143 podano wiadomość, że w Warcie złowiono sandacza wagi 17,5 kg i długości przeszło 1 m. Należy za-

łować, że ten rekordowy okaz nie mógł być bliżej zbadanym i zachowanym w zbiorach muzealnych.

Na tarło zdąża sandacz w kwietniu i maju. Ma on jednak specjalne w tym względzie wymagania i nie trze się w każdej wodzie, w której zresztą dobrze rośnie. Koniecznie są mu potrzebne w tym celu — tak przynajmniej się zdaje na podstawie obserwacji — płystrze miejsca przybrzeżne, o dnie piaszczystem, żwirowałem lub kamienistym. W porze tarła zdąża sandacz do takich miejsc, nie podejmując dalekich wędrówek. Na wybranych miejscach — najchętniej pod roślinami wodnymi lub gałęziami, korzeniami — ikrzaki przygotowują gniazda, w postaci dołków względnie rowków, zmiatając z tych miejsc dokładnie wszelki szlam i nieczystości. Tam składają w kupkach swoją ikrę, silnie klejącą się, w ilości 200.000—300.000 ziarn, o średnicy około $1\frac{1}{2}$ mm. Dopiero w nowszych czasach zrobiono spostrzeżenie, że samica pilnuje troskliwie i broni złożonej przez siebie ikry, uderzając odważnie na napastnika. Pewien dozorca rybacki, który chciał podjąć złożoną ikrę, został ukąszony w rękę przez samicę, która błyskawicznie go zaatakowała.

Gdzie sandacza nie ma, a woda przedstawia dla niego teren sprzyjający i posiada odpowiednie naturalne tarliska, wystarczy dla zaprowadzenia go, wpuścić, najlepiej jesienią, pewną ilość tarlaków wagi około 1 kg sztuka, a rozmnożenie ich nastąpi wkrótce drogą naturalną. Niektórzy autorowie, jak znany hodowca Debschitz, poleca transport tarlaków wiosną, jako pewniejszy, lecz osobiście jestem za transportem jesiennym lub zimowym, gdyż w porze tarła ryby są bardzo wrażliwe. Gdzie natomiast nie ma tarlisk odpowiednich na naturalnych, tam można je łatwo sztucznie stworzyć. W tym celu podług metody Reutera, w obranych miejscach, niezbyt głębokich (1—3 m), nawozi się pewną ilość piasku, żwiru i kamieni, najlepiej porą zimową, wysypuje się na lód, a wiosną, kiedy lód staje, cały nawieziony materiał tonie w wybranym miejscu i tarlisko przygotowane. Dobrze jest prócz tego w takim miejscu zatopić parę pni drzewnych z zachowanymi korzeniami, gdyż zastępują one naturalne kryjówki rybom, a delikatne korzonki stanowią podłoże dla składanej ikry. Zarzrybiania wód można dokonywać też zapomocą ikry. Jest to sposób w każdym razie najtańszy i najłatwiejszy do wykonania, choć nie tak skuteczny, jak inne. Ikrę do takiego zarzrybiania można nabyć, a uzyskuje się ją następująco: Na opisanych sztucznych, względnie naturalnych tarliskach zatapia się w porze tarła wiązki korzeni drzewnych, gałązki drzew szpilkowych i t. p. materiałów, na których łatwo może się ikrą

poprzyklejać. Wiązki zatapia się na sznurach przywiązanych do pływaków, znaczących na powierzchni wody miejsce zatopienia. Wiązki te rewiduje się następnie i po zauważeniu na nich ikry, wydobywa się, pakuje w mokry mech i wysyła. W ten sposób zdobyta i zapakowana ikra znosi dobrze transport kilkudniowy nawet. Straty, zależne od warunków zresztą, są nieznaczne. Ceny podaje się zwykle za 1000 ziarn, które liczy się szacunkowo, gdyż dokładne policzenie jest niemożliwe. Po przybyciu takiej posyłki na miejsce przeznaczenia wkłada się gałązki z ikrą do gęsto plecionych koszów, wyrównuje się temperaturę przez skrapianie przez 10 minut wodą, do której ma być ikra włożona, następnie zamyka się kosz dobrze przystającym wiekiem i zanurza do wody w miejscu płytkim, spokojnym, o twardym dnie, gdzie nie ma drapieżnych ryb. Kosz obciąża się kamieniami. Wylęgłe rybki bardzo cienkie, opuszczają kosz następnie same przez szparki. Można dalej zarybiać świeżym wylęgiem sandacza, który również daje się nieźle transportować. Oczywiście i cena jego jest nieco wyższa i koszt transportu, ale i skutek pewniejszy, niż przy zarybianiu ikrą, które nieraz się nie udaje. Wogóle należy pamiętać, że im starszym rocznikiem się zarybia, tem skutek pewniejszy, gdyż starsze ryby nie są narażone na tyle niebezpieczeństw, co młodsze, ale zato koszt jest znacznie większy i trudności transportu. Ikra sandacza wylęga się w ciągu niewielu dni, zależnie od temperatury wody. Zwykle w czasie około tygodnia. Porą kiedy się ikrę, względnie wylęg sprowadza jest maj i czerwiec.

W nowszych czasach próbowano również uzyskiwać ikrę sandacza w sposób sztuczny. Sztuczne tarło sandacza następcza jednak wiele trudności z powodu silnej klejkości ikry. Ikrę wyciera się albo na rośliny, albo na długie pasy płócienne, aby ją możliwie rozdzielić i nie dopuścić do zbitia się w kłęby, a dopiero następnie polewa się mleczkiem.

Poraz pierwszy w Europie dokonali sztucznego tarła sandacza, mniej więcej równocześnie i niezależnie od siebie Amstberg i Hübner, którzy dokonali tego w sposób następujący: Na początku pory tarła złowiono tarlaki, umieszczono je w sadzach drucianych i codziennie stwierdzano dojrzałość. Chodzi tylko o dojrzałość samic, gdyż samce, jak wyżej wspomniałem, są na długo przed porą tarła dojrzałe. Wytarcie i zapłodnienie udało się bez trudności; jednak tarlaki ginęły. Jajka zapładniano na sucho, dolewano wody, a następnie zaraz ziniatano powierzchnię wytartej ikry wywłócznikiem (*Myriophyllum*), przyezem ziarenka ikry przyklejały się do roślin.

Muszę tu przy sposobności sprostować twierdzenie p. inż. Rozwadowskiego (p. nr. 11 „Rybaka Polskiego“ z r. 1925, str. 162) jakoby sztuczne tarło, którego próbę wykonał w r. 1925 nie było jeszcze praktykowane w Europie, gdyż wspomniani Amstberg i Hübner wykonali je poraz pierwszy, własni — w Europie, jeszcze w r. 1883 i w literaturze znajdują się liczne notatki o tem, które widocznie nie były znane p. inż. Rozwadowskiemu. Ja nie byłem obecnym przy wspomnianej próbie sztucznego tarła, sądzą jednak z okoliczności przytoczonych w sprawozdaniu, że sztuczne tarło nie powiodło się przede wszystkim z powodu minionej właściwej pory. Pomijając samce trzeba podkreślić, że u samic popęd płciowy, w czasie którego ikrę z łatwością wypuszczają, nie trwa długo i jest rzeczą decydującą o całym przedsięwzięciu, aby ten moment uchwycić. Dlatego trzeba mieć złowione tarlaki ikrzaki przed porą tarła i badać je w porze tarła codziennie, najwyżej co dwa dni, a wówczas napewno chwilę puszczenia ikry się uchwyci. Ikrę przytem nigdy siłą — podobnie jak to czynili pp. inż. Rozwadowski i Dr. Lubecki — zdobywać nie można i w ten sposób zdobyta nie przedstawia zresztą wartości. Ujmując rybę w znany sposób, gładzi się ją delikatnie dłonią złożoną i kształtem dostosowaną do ciała ryby. Jeżeli ryba po kilku lub kilkunastu ruchach ikry nie puszcza, to znak, że jeszcze nie dojrzała i duszenie jej siłą jest bezcelowe. Jestem przekonany nawet, że przeciwnie, nawet rybę dojrzałą, nieodpowiednie traktowanie przy sztucznem tarle może spowodować do wstrzymania ikry. Przy próbie wykonanej przez pp. inż. R. i Dr. L. napewno albo przeoczono moment dojrzałości, albo też ryby ikry nie wypuściły z powodu nieodpowiedniego traktowania. Świadczy o tem szczegół wspomniany w sprawozdaniu, że ikrzaki po nieudanej próbie („mimo silnego wygniata“!) wypuściły same ikrę w parę godzin później w sadzu. Ja też uważam wszystkie wnioski p. inż. R., wyciągnięte na podstawie tej próby, za błędne. I tak podkreślam: Ad I) Przetrzyonywanie tarlaków w sadzach jest możliwe, a zależy tylko od rodzaju sadzów, umieszczenia ich w odpowiednim miejscu i t. d.; dowodem, że w wielu wypadkach przetrzyonywano tarlaki w sadzach i to z powodzeniem. Ad II) Używanie sztucznie zapłodnionej (ew. luźnej) ikry jest możliwem i doświadczenia te dawno już wykonano. Ad III) Otrzymywanie luźnej ikry nie jest konieczne, gdyż można ikrę umieścić na roślinach lub na innym materiale, byle nie zbitą w kłęby i doskonale wylęgać w zwykłych aparatach; jeżeli zaś ktoś chce koniecznie mieć luźną i koniecznie stosować metodę przetrzyonywania, którejby wcale nie polecał przynajmniej w tym

wypadku, to w każdym razie nie należy używać do tego mułu próchnicowego, tak jak go stosowali pp. inż. R. i Dr. L., który się najmuje do tego nadaje i którego, — jak widzimy w naturze — sandacz stale unika, lecz mułu torfowegoo dobrze przemyślego przedtem. Ad IV) Do wylęgania ikry sandacza nie potrzeba wcale konstruować specjalnych aparatów, a wylęgać można bardzo dobrze, albo w aparatach Chase'a, albo najlepiej w zwykłych kalifornijskich, tak jak to z powodzeniem robiono np. w Trzeboni. Muszę też zwrócić uwagę, że używanie aparatów Chase'a w wykonanej próbie nie było racjonalne. Nie jest wcale potrzebnem, aby ikra była w ciągłym ruchu i normalnie wystarczy, jeżeli woda tylko słabo przepływa. Trzeba sobie zdać sprawę o co chodzi przy sztucznem wylęganiu? Chodzi bowiem o to przede wszystkim, aby ikrę zabezpieczyć przed szkodnikami i to osiągamy już w zupełności zamykając ją w aparatach, a następnie chodzi o to, aby dać jej warunki wylęgu takie same, jakie istnieją w naturze, lub lepsze. Otóż w naturze ikra sandacza wcale nie jest w ciągłym ruchu, lecz przeciwnie w spokoju prawie zupełnym i przebywa w wodzie o zawartości tlenu około 5 cm na 1 l. Otóż i przy sztucznem wylęganiu niczego jej więcej nie potrzeba! Jak wykazały nowsze doświadczenia z ilrą pstrąga, prawdopodobnie i co do ilości tlenu potrzebnego w wodzie służącej do wylęgu, również upadnie wiele błędnych przekonań, utrzymujących się dziesiątki lat niewiedomo czemu.

Trudności, jakie z jednej strony nastęca jednakże sztuczne tarło i łatwość uzyskania większych ilości ikry drogą pół-sztuczną, daleko łatwiejszą, powodują, że sztuczne tarło w praktyce znajduje zastosowanie minimalne, a natomiast bardzo szerokie uzyskiwanie ikry drogą pół-sztuczną, w której pozostawia się składanie ikry samemu sandaczowi, a ogranicza się tylko do urządzenia mu gniazd i do podkładania materiałów nadających się do składania ikry. Opisuję poniżej kilka sposobów tej metody praktykowanych w rozmaitych gospodarstwach, co prawda stawowych, ale niejednokrotnie trzeba oprzeć gospodarstwo jeziorne, nowoczesnie prowadzone, o gospodarstwo stawowe, a niektóre doświadczenia, np. Trzebońskie można przenieść wprost do gosp. jeziornego. W znanem gospodarstwie stawowym w Trzeboni (Czechy), największem w Europie, wycierają się sandacze w zimochowach o powierzchni 200—300 m², o dnie piaszczystem i słabym (podkreślam) przepływie. Z początkiem kwietnia wpuszczają po 6—10 tarlaków i nie dodają rybek na pokarm dla nich. Sandacze grzebią sobie w piasku półmiskowate jamki w głębokości 0,60—1,20 m, zmiatają z nich wszelki muł do czystego

piasku i w tych dołkach składają ikrę. Zanim to się stało, opuszcza się zwierciadło wody w zimochowach o tyle, aby można ułożyć w tych jamach gałązki drzew szpilkowych, albo korzenie roślin wodnych, zwłaszcza gatunków turzycy (*Carex*), dokładnie opłukanych. Następnie sandacze składają ikrę na tych podłożonych materiałach, które się wyjmują, nożycami tnąc i nakłada do aparatów kalifornijskich lub samoprzebierających. Wylęgłe rybki wpuszcza się potem do stawków wycierowych, o dnie piaszczystem, bez szlamu. Jeszcze prostszego sposobu, choć nie tak skutecznego i racjonalnego, używał nasz rodak, znakomity hodowca Aleksander Gostkowski w Tomicach. Do wylęgu sandacza przeznaczał on staw o powierzchni 1,3 ha. W głębokości 1 m i wyżej pokrywał on dno w kilku miejscach piaskiem, żwirem i kamieniami, oraz układał pnie z gałęziami. W r. 1882 obsadził on staw 9 tarlankami i pewną ilością ukleji na pożywienie dla sandaczy. W jesieni odłowił 120.000 sztuk 5—10 cm dł. sandaczy, a wiele uszło ze stawu przed odłowieniem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Z WYBRZEŻA MORSKIEGO.

Po ożywionym dość ruchu, wywołanym licznym zjazdem letników nastąpiła jesienna cisza. Rybacy wzmocnieni nieco napływem gotówki od letników zapomnieli narazie o ciężkich czasach, spowodowanych stałym brakiem połowów ryb i z większą otuchą spoglądają w przyszłość, sądząc, że może nareszcie ryba się zjawi i nie ominie naszych brzegów w tym roku. Jednakże dotychczas nadzieje te zawodzą. Połów węgorzy nie dopisał szczególnie wskutek nadzwyczaj burzliwej pogody, powodującej stałe wyrzucanie wystawionych węcierzy (żaków) przez fale. Jeżeli po okresie burzy żaki pozostawały w wodzie nienaruszone, to wówczas połów był dość dobry i nie rzadko znajdowano w jednym żaku po kilkadziesiąt sztuk dużych węgorzy. Lecz zdarzało to się rzadko. Każda burza wyrzucała prawie wszystkie wystawione żaki, a rybacy znów zakładali takowe, bo węgorz najlepiej się łowi w czasie ciemnych nocy i burzliwej pogody. Ceny na węgorze były niewysokie, od 2,20 do 2,50 zł za kg ryby żywej na miejscu, w wioskach półwyspu. Całe prawie połowy sprzedano do Gdańska, skąd wywieziono żywe węgorze do Niemiec.

Połowy płastug (łader) stale są nieznaczne. We wrześniu zjawiało się dość dużo śledzi na Wielkim Morzu i w zatoce koło Helu. Ponieważ panowała pogoda i było ciepło, więc

cena spadła do 10 gr za kg. Ale okres dobrych połowów był krótki, 7—10 dni i tylko w kilku miejscach zauważono większe ilości tej ryby. W końcu miesiąca śledzie znikły.

Zwykle w jesieni rybacy z Helu wyjeżdżają na połów łososi takłami na otwartym morzu. W tym roku zaledwie kilku rybaków wybiera się na te połowy, bo w roku ubiegłym prawie wszyscy rybacy stracili w morzu dość kosztowne narzędzia, a dochody z połowów były małe.

Więc najgłówniejszą nadzieję pokładają rybacy na zbliżający się okres połowów szprotów. Może szproty będą łaskawsze na rybaków, aniżeli w sezonie przeszłym i raczą się ukazać licznie, tak jak to często bywało. Jeżeli zawiodą i nie zjawiają się, to zima nadchodząca będzie dla rybaków jeszcze cięższa jak ta, co minęła.

W ostatnich czasach zdarzyło się na wybrzeżu kilka bardzo poważnych nieszczęść i klęsk dla rybaków. W październiku burza potłukła i częściowo zniszczyła 13 kutrów motorowych w Gdyni, z których jeden zupełnie zatonał. Straty wynoszą przeszło 15000 zł, a kilka dni temu znów jeden z kutrów w Gdyni został zerwany z kotwicy i wyrzucony na brzeg z poważnym uszkodzeniem. Wszystkie te wypadki zdarzają się tylko dlatego, że dotychczas nie zostały uwzględnione dawne i stałe życzenia rybaków o wybudowaniu dla nich portu, gdzie dość pokaźna flotylla rybacka, powstała od roku 1921, mogłaby się ukrywać w czasie burzy.

Bardzo tragiczny wypadek miał miejsce w początku listopada, w Chłapowie. Czterech młodych rybaków, dwaj bracia Wroszowie i dwaj bracia Goyke, wyjechali na morze po sieci. Wracając po ukończonej pracy, zastali na przybrzeżnych mieliznach dużą falę. Szczęśliwie przeprawili się przez pierwszą mieliznę, a na drugiej łódź ich wywróciły fale i rozbiły, przyczem utonęło dwóch rybaków: Augustyn Goyke i Józef Wrosz. Stało się to na oczach ojca rybaków Goyke, który nie mógł w niczem pomóc rozbitkom. Jedynie rzuciwszy się do wody wyciągnął jednego syna Józefa, który już był w pobliżu brzegu, lecz prawie bez przytomności.

W końcu należy podać jeszcze wypadek złowienia w Kuźnicy okazu włócznika *Xiphias gladius* L. wagi około 65 kg. Rzadki ten gość złowiony został koło brzegów, dokąd go zmęczonego, lecz jeszcze żywego, przybiły fale. Okaz ten zakupiony został do jednego z muzeów szkolnych Warszawy.

Z WĘDKĄ NA CZEREMOSZU.

Wśród sportowców łapiących w naszych stronach główacice na wędkę, utarte i powszechnie jest przekonanie, że takowa łapie się tylko na wędkę zaopatrzoną w rybkę, jako przynętę i że przynęty z robaka nie chwytają. Że jest to przekonanie błędne, któremu praktyka przeczy, przytaczam na dowód następujący wypadek:

Z końcem maja 1924 roku, rano około godziny 5, kiedy woda w Czeremoszu była mętnawa, zastawiłem wędkę zaopatrzoną w haczyk pojedynczy, używany do łowienia pstrągów, z nałożoną dżdżownicą średniej wielkości, w miejscu za kaszycą*), głębokiem na 80—90 cm, w którym obok silnego prądu wody był mały zakręt z wodą spokojną. Wędka zaopatrzona była w kawałek ołowiu, w odległości 10 cm od haczyka umieszczony. Po upływie 5—10 minut po zastawieniu wędki zauważyłem, iż koniec kija od wędki zaczyna się ruszać, że mi przynętę jakaś ryba schwyciła. Byłem przekonany, że to pstrąg. Po zacięciu skrzyłem sznurek kołowrotkiem niemal do końca i szybkim ruchem wyrzuciłem na brzeg rybę, która przynętę połknęła, a którą ku memu zdumieniu była główacica o wadze 1.40 kg. Później zastawiałem w tem miejscu jeszcze raz wędkę, lecz bezskutecznie.

Następnego dnia udałem się w to samo miejsce i założyłem znów wędkę z dżdżownicą. Nic jednak nie brało.

Ponieważ jednak w tem miejscu na Czeremoszu były 3 takie kaszyce i gdy nad pierwszą, nad którą złapałem dnia poprzedniego ową główacice, nic nie brało, udałem się po pewnym czasie pod kaszycę niżej położoną i tamże wędkę zapuściłem. Po upływie paru chwil złapałem znów na taką samą przynętę główacice o wadze ponad 2 kg. Później udałem się pod 3 kaszycę i z pod niej, w ten sam sposób łapiąc, wyciągnąłem również główacice o wadze ponad 1 kg.

Pod każdą więc z tych kaszyc stała główacica i wszystkie złapałem na robaka.

Później chodziłem jeszcze parę razy w te same miejsca, główacicy jednak już tam nie złapałem. Udało mi się natomiast raz w czerwcu 1925 złapać główacice, również na robaka, na prądzie, przy takim sposobie łapania, jak chwytają się pstrągi na robaka.

*) Kaszycami nazywają miejscowo regulacyjne ubezpieczenia brzołów, zbudowane z belek (ściany) i głazów ułożonych w środku. Służą one, używając terminów technicznych naukowych, bądźto jako „ostrogi” i wtedy biegają prostopadle lub skośnie do biegu rzeki, bądźto jako „kierownice” i mają wówczas kierunek równoległy.

Przy łapaniu znów pstrągów na muszkę zrobiłem następujące, nader ciekawe, spostrzeżenie. W pewnych miejscach skakały pstrągi za muszką umieszczoną na wędce w ten sposób, iż wyskakiwały kilkanaście centymetrów ponad taflę wody, głową do góry, przeważnie powyżej muszki, następnie już ponad wodą w powietrzu zwracały się głową na dół i zgóry biły na muszkę. W ten sposób skaczące pstrągi z reguły prawie muszki nie chwytały. Ponieważ normalnie, większą część pstrągów skacze za muszką w ten sposób, iż nie wyskakuje ponad wodę, lecz chwyta ją wychyliwszy tylko głowę z pod powierzchni wody, zaciekał mnie ten sposób uderzania na przynętę i zacząłem badać przyczyny onegoż i doszedłem do następujących wniosków: Pstrąg mimo swej żarłoczności jest rybą ostrożną i posiadającą niewątpliwie pamięć, zwłaszcza co do okoliczności zagrażających jej życiu. Otóż taki pstrąg, który już skakał, prawdopodobnie w sposób normalny, za muszką umieszczoną na haczyku i zerwał się z haczyka, taki pstrąg skacze za muszką w sposób powyżej przeze mnie opisany. Czyni to prawdopodobnie dlatego, że z pod powierzchni wody nie może dokładnie zobaczyć, czy przeskakująca po powierzchni wody muszka, jest umieszczoną przy wędce; wyskoczywszy zaś ponad taflę wody, w powietrzu dokładnie to zobaczyć może, zauważy bowiem sznurek od wędki i takiej muszki nie chwyta. Wniosek ten opieram na tem, iż pstrągi wyskakujące ponad taflę wody głową w górę, potem ponad wodą głową w dół się zwracające, obserwowałem w tych miejscach, w których zrywały mi się poprzednio pstrągi chwytające muszkę normalnie.

Znajomy mój p. D. H. opowiadał mi zaś następujący wypadek: Z końcem czerwca 1925 zastawił on z tratwy 2 wędki na pstrągi, t. zw. gruntówki z przynętą z robaka. Wędki były od siebie w odległości 2-metrowej, jedna z jednej, a druga z drugiej strony tratwy. Po pewnym czasie zauważył on ruch wędki jednej, a gdy podciął i wyciągnął okazało się, że złapał się pstrąg, który połknął przynętę z obu wędek, czyli złapał się na dwie wędki równocześnie. Haczyki tkwiły głęboko w paszczy.

Żabie, 30 grudnia 1925 r.

K. Uhma.

ROZMAITOŚCI

Kalendarzyk rybacki na styczeń. W Województwach. Poznańskim, Pomorskiem i Małopolskich przez cały miesiąc ochrona raka.

Do wiadomości naszych prenumeratorów. Zwracamy uwagę na zmianę warunków prenumeraty i ogłoszeń (patrz str. 1). Od 1 stycznia zamawia się prenumeratę tylko rocznie, ponieważ nie możemy w ciągu roku zmieniać nakładu ze względu na kompletowanie roczników; wpłacać natomiast można, jak dotąd, kwartalnie (po 4 zł). W warunkach ogłoszeń podnieśliśmy nieco cenę ogłoszeń mniejszych, stosując pewną progresję od ceny za całą stronę, którą pozostawiliśmy, mimo wzrostu ogólnego cen, na dawnej wysokości. Należność za ogłoszenia jest jednakże od 1 stycznia płatna z góry przy zamawianiu i prosimy we własnym interesie przy pilnych i terminowych ogłoszeniach, dla uniknięcia zwłoki, przekazywać odrazu odpowiednią kwotę według ogłoszonych cen.

Jak to możliwe? Według sprawozdania urzędowego z rybołówstwa morskiego w listopadzie 1925 r. (p. Nr. 22-24 „Rybaka Polskiego“ 1925 r., str. 361) płacono na wybrzeżu za 1 kg łososa 3,20 zł. Zaś 1 kg wędzonego łososa kosztował w tym czasie w Poznaniu 32-34 zł! Łosoś traci przez wypaproszenie, obcięcie głowy i przez wędzenie około 60%, a więc kosztuje 1 kg 8 zł. Jeżeli dodamy koszty transportu, wędzenia i uczciwy 20% czysty zysk wędzarnika i grosisty, a następnie kupca detalisty, to wzięwszy wszystko razem powinien kosztować w detalu 1 kg 15 a najwyżej 16 zł. Kosztuje zaś, jak wspomnieliśmy drugie tyle! To jest niesłychane i stanowi przykrą ilustrację do powojennych stosunków handlowych. Niech to przeczytają uważnie nasi rybacy morscy i zastanowią się, czy nie czas położyć kres sprzedawaniu za bezcen swego towaru do Gdańska, czy nie czas, aby w Gdańsku przestano na nas zarabiać po 100%, a zarazem, czy nie czas ostateczny, aby połowy przerabiać, jeżeli nie wyłącznie, to przynajmniej w szerszej mierze na naszym wybrzeżu we własnych zakładach?

Wydział Wlkp. Tow. Rybackiego w Poznaniu odbył posiedzenie w dniu 2 stycznia br. Po omówieniu bieżących spraw, przyjęciu nowych członków etc. ustalono porządek dzienny i termin Walnego Zebrania na dzień 6 marca br. Szczegółowe ogłoszenie ukaże się w „Rybaku Polskim“ w swoim czasie i oprócz tego zostaną rozesłane imienne za prośbami.

Poszukiwany rybak samodzielny

w rybołówstwie i narzędziach — Praca stała.

NIEMCZYK, SĘPÓLNO, POMORZE.

Ceny ryb (detal.) za 1 kg w złotych.

Notowania urzędowe.

Gatunek	RADOM		Gęstecznawa		LUBLIN		LWÓW		HALICZ		STRYJ	
	30. 12.	25. 12.	22. 12.	25. 12.	28. 12.	25. 12.	31. 12.	25. 12.	24. 12.	25. 12.	18. 12.	25. 12.
Węgorze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sandacze . . .	—	—	1,50—5,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szczupaki . . .	4,50—6,00	—	5,00—6,00	4,50—4,80	4,00—4,50	5,50—6,00	2,00—3,50	2,00—3,50	7,00—7,50	7,00—7,50	—	—
Leszcze	—	—	4,00—4,50	—	3,50—4,00	4,00	1,50—2,50	1,50—2,50	—	—	—	—
Liny	—	—	1,50—5,00	—	—	4,50	—	—	—	—	—	—
Karasie	3,50—5,00	—	3,80—4,50	—	—	4,00	—	—	—	—	—	—
Sumy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okonie	—	—	—	—	1,50—2,00	—	1,00—1,50	1,00—1,50	—	—	—	—
Płotki	—	—	3,30—3,80	—	1,00—2,00	2,50	0,80—1,00	0,80—1,00	—	—	—	—
Drobne ryby .	1,00—2,00	—	3,00—3,50	1,00—1,50	0,60—1,50	—	—	—	4,00	5,50—6,00	4,50	—
Raki (kopa) . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brzany	—	—	—	—	—	—	1,50—3,00	1,50—3,00	—	—	—	—
Mętusy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cyrtys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Łososie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Minogi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pstragi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karpie	4,00—4,50	—	4,80—5,50	3,75—4,00	4,00	5,00—5,50	—	—	7,00—7,50	7,00—7,50	—	—
Sielawy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jazgarze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Świnki	—	—	3,40—4,00	—	—	—	1,50—2,50	1,50—2,50	6,00—6,50	—	—	—
Jazie	—	—	—	—	—	—	1,50—2,50	1,50—2,50	—	—	—	—

Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują prenumeratę
na tygodnik

ŻEGLARZ POLSKI

poświęcony sprawom żeglugi morskiej i rzecznej ze szczegól-
nym uwzględnieniem potrzeb i zadań żeglugi polskiej.

PIĄTY ROK ISTNIENIA:

PIĄTY ROK ISTNIENIA!

Każdy kto śledzi pilnie bieg codzienny naszych spraw portowych i żeglugowych i zainteresowany jest w sprawach handlu morskiego abo-
nuje „Żeglarza Polskiego”. „Żeglarz Polski” informuje najszybciej
o ruchu statków handl. w Gdyni i Gdańsku, o frachtach morskich,
ruchu masowych towarów i podaje ostatnie nowości żeglugi światowej.

Wysoko rozwinięty dział informacyjny.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego” wynosi: rocznie 4 złote; półrocznie 2 złote;
kwartalnie 1 złoty. — — Przez pocztę (też przez listowego): kwartalnie 1 złoty.

Adres red. i admin.: TCZEW, ul. Hallera 17. Konto P. K. O. 170044

Administracja przyjmuje również skombinowaną prenumeratę „Żeglarza Polskiego”
i „Morza”, ilustrowanego miesięcznika, organu Ligi Morskiej i Rzecznej. Łączna pre-
numerata obu pism (tylko przez adm. jednego z tych pism) wynosi 8 zł 50 gr. rocznie.

— — — — — Okazowe numery na żądanie. — — — — —

Prospekt na rok 1926

Rok założenia 1917

PRZEGLĄD ŚWIATOWY

ILUSTROWANY TYGODNIK

będzie nadal bezwzględnie bezpartyjnym pismem w Polsce; zwrócił
się do posłów i senatorów wszystkich partji o zasilanie ich cennymi
pracami; będzie czuwał nad artykułami prac obcokrajowych całego
świata, dotyczących spraw Polski; poda szereg utworów z litera-
tury polskiej i obcej; będzie drukował kroniki miast, osad i wsi;
będzie zamieszczał artykuły z dziedziny wojskowości, policji, ko-
lejnictwa, straży pogranicznych itd., nie tylko polskich lecz i obco-
krajowych; zamieści szereg prac z dziedziny okultyzmu; szereg ilu-
stracyj miast zagr. i widoków natury zdjętych fot. z lądu i z sa-
molotów; będzie zamieszczał wiad. z dziedziny przemysłu rodzi-
mego, świata finansowego, sfer naszych i obcych; poda wraz z ilustr.
szereg art. z krainy mody; w dziale „Satyra i Humor” wytworzy dowcip.

Prenumerata Przeglądu Światowego jako ilustr. tygodnika wraz z premjami książk.
i przesyłką poczt. = rocznie 16 zł, 60 fr. franc. 26 schil. austr., 15 schil. ang. 4 dol.,
półrocznie 8 zł., 30 fr. franc., 14 schil. austr. 13 schil. ang. 2 dol., kwartalna 4 złote.
Wszelkie korespondencje i przesyłki wysyłać należy pod adresem: „Przegląd Świa-
towy” skrzynka pocztowa 135 Warszawa. Konto czekowe P. K. O. 352 Warszawa.

Państwowe Nadleśnictwo Zbiczno

powiat Brodnicki - Woj. Pomorskie

wydzierżawi przez submisję

prawo rybołówstwa i użytkowania trzeiny

w jeziorze Ciche, obszar 110 065 ha,

na lat dwanaście od 1. października
1925 do 30-go września 1937 roku.

Oferty, w zalakowanych kopertach z napisem „submisja”, zaopatrzone znaczkami stemplowym za 2,— złp., należy przesłać Nadleśnictwu najpóźniej do dnia 4 lutego 1926 r. godziny 11-tej przed poł., poczem nastąpi otwarcie ofert, w obecności ewentualnie przybyłych oferentów. :: :: :: ::

Zatwierdzenie ofert zastrzega sobie
Dyrekcja Lasów Państw. w Toruniu.

Oferty należy składać w kg szczupaka,
wyborowej jakości, za jeden ha rocznie.

Nadleśniczy.

PRZETARG

poprzedzony konkursem ofert pisemnych

na wydzierżawienie jezior państwowych i stawu

położonych w powiatach

Kowelskim, Lubomelskim, Włodzimierskim i Zdołbunowskim Wojew. Wołyńskiego, odbędzie się w dniu 29 stycznia 1926 r., o godz. 10-tej w lokalu Urzędu Wojewódzkiego w Łucku.

Warunki przetargu oraz szczegóły dotyczące wydzierżawianych obiektów będą ogłoszone trzykrotnie w Monitorze Polskim pomiędzy 4 a 18 stycznia rb. oraz wywieszone w lokalach Urzędu Wojewódzkiego, wspomnianych wyżej Starostw i gmin, w których się te obiekty znajdują, zaś warunki wydzierżawienia będą do obejrzenia w lokalu Urzędu Wojewódzkiego w Łucku (pokój 22) od dnia 10 do 24 stycznia rb.

Urząd Wojewódzki Wołyński